

PROPEDEUTYKA STOMATOLOGII

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Techniki dentystyczne
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Katedra Protetyki Stomatologicznej Ul. Stanisława Binińskiego 6, 02-097 Warszawa Tel.: (+48 22) 116 64 70 e-mail: katedraprotetyki@wum.edu.pl Zakład Propedeutyki i Profilaktyki Stomatologicznej ul. Emilii Plater 21, 00-688 Warszawa Tel. (+48 22) 826 85 46 e-mail: zpips@wum.edu.pl Zakład Stomatologii Zintegrowanej Stanisława Binińskiego 6, 02-097 Warszawa Tel.: (+48 22) 116 64 19 e-mail: stom.zintegrowana@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	prof. dr hab. Jolanta Kostrzewa-Janicka prof. dr hab. n. med. Izabela Strużycka dr hab. n. med. Leopold Wagner
Koordynator przedmiotu	dr n. med. Anna Kochanek-Leśniewska, akochanek@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	prof. dr hab. n. med. Izabela Strużycka, istruzycka@wum.edu.pl dr n. med. Krzysztof Wilk, kwilk@wum.edu.pl dr n. med. Anna Kochanek-Leśniewska, akochanek@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. n. med. Izabela Strużycka, istruzycka@wum.edu.pl dr n. med. Krzysztof Wilk, kwilk@wum.edu.pl dr n. med. Marcin Szerszeń, mszerszen@wum.edu.pl mgr Robert Łojarczyk, robert.lojarczyk@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE				
Rok i semestr studiów	I rok, I semestr		Liczba punktów ECTS	5.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim				
wykład (W)		22	0,88	
seminarium (S)		6	0,24	
ćwiczenia (C)		33	1,32	
e-learning (e-L)		-	-	
zajęcia praktyczne (ZP)		-	-	
praktyka zawodowa (PZ)		-	-	
Samodzielna praca studenta				
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		64	2,56	

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Nabywanie wiedzy o budowie i podstawowych funkcjach układu stomatognatycznego.
C2	Nabywanie wiedzy dotyczącej chorób zębów i błony śluzowej jamy ustnej.
C3	Nabywanie wiedzy dotyczącej podstaw diagnostyki protetycznej, klasyfikacji braków uzębienia, rodzajów uzupełnień protetycznych oraz ustalania planu leczenia.
C4	Nabywanie wiedzy na temat zasad postępowania klinicznego przy wykonawstwie uzupełnień protetycznych.
C5	Nabywanie wiedzy w zakresie wykonywania epitez.
C6	Nabywanie umiejętności rozróżniania stanów chorobowych błony śluzowej oraz tkanek zmineralizowanych.
C7	Nabywanie umiejętności wykonywania epitezy nosa i ucha.
C8	Przygotowanie do wykonywania pracy w zakładach opieki zdrowotnej, prowadzenia własnej pracowni techniczno-dentystycznej oraz pracy w szkolnictwie.
C9	Rozwinięcie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów zawodowych, podejmowania decyzji, gromadzenia, przetwarzania oraz pisemnego i ustnego przekazywania informacji, a także pracy zespołowej, w tym w zespole stomatologicznym.
C10	Nauczenie zasad obsługi i utrzymania sprzętu, urządzeń i linii technologicznych pracowni techniki dentystycznej z uwzględnieniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i środowiska oraz wymagań ergonomii.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
TD.W.26	elementy pola protetycznego
TD.W.27	topografię pola protetycznego szczęki i żuchwy w zakresie planowanego uzupełnienia protetycznego
TD.W.28	cechy okluzji
TD.W.31	choroby zębów i błony śluzowej występujące w jamie ustnej
TD.W.32	przyczyny stomatopatii i periodontopatii
TD.W.33	skutki nieprawidłowo zaplanowanych i wykonanych uzupełnień protetycznych
TD.W.45	rodzaje wycisków dentystycznych
TD.W.61	rodzaje braków zębowych oraz ich klasyfikację według Kennedy’ego i Galasińskiej-Landsbergerowej
TD.W.62	zawodową terminologię do opisanego braków zębowych
TD.W.84	rodzaje materiałów do wykonania łyżek indywidualnych
TD.W.86	technologie wykonania łyżek indywidualnych z materiału termoplastycznego, formowanego termicznie, akrylowego i kompozytu światłoutwardzalnego
TD.W.87	etapy zastosowania łyżki indywidualnej z uwzględnieniem etapu klinicznego
TD.W.91	kryteria poprawności wykonania wzorników zwarciovych
TD.W.92	budowę i cel wykonania protez ruchomych całkowitych
TD.W.93	wskazania i przeciwwskazania do wykonania protez ruchomych całkowitych i częściowych osiadających w zależności od zastosowanej technologii
TD.W.98	zasięg pola protetycznego protez ruchomych osiadających
TD.W.102	elementy składowe protez nieosiadających
TD.W.103	wskazania i przeciwwskazania do wykonania protez nieosiadających w zależności od zastosowanej technologii
TD.W.116	uzupełnienia stałe z uwzględnieniem podziału na jedno- i wielozębne według różnych kryteriów podziału
TD.W.118	zależność między rozległością przęsła a jego szerokością
TD.W.119	zasady stosowania mostów jednobrzeżnych
TD.W.123	wskazania i przeciwwskazania do wykonania protez stałych w zależności od wybranej metody wykonania i materiału
TD.W.126	poprawne relacje zwarciovie różnicując pasywne i aktywne odtworzenie powierzchni żujących

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

TD.W.128	rodzaje wkładów protetycznych z uwzględnieniem podziału na inlay, onlay, overlay
TD.W.129	kryteria oceny poprawności wykonania uzupełnień stałych
TD.W.167	techniki wykonania modeli gipsowych do wykonywania szyn, protez pooperacyjnych i epitez twarzy
TD.W.179	przyczyny powstawania uszkodzeń protez ruchomych
TD.W.182	rodzaje uszkodzeń protez ruchomych dotyczących części akrylowej, elementów utrzymujących, zębów i części metalowej
TD.W.183	technologie i etapy wykonania napraw protez ruchomych

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

TD.U.28	rozróżnić stany chorobowe błony śluzowej oraz tkanek zmineralizowanych na podstawie zdjęć i rysunków
TD.U.48	analizować wyciski protetyczne do wykonania modeli do protez całkowitych, częściowych osiadających i nieosiadających, stałych, pooperacyjnych, szyn i epitez twarzy
TD.U.72	wykonywać łyżki indywidualne z szelaku, materiału samopolimeryzującego i materiału światłoutwardzalnego
TD.U.73	wykonywać wzorniki zwarciove na płycie woskowej i na płycie sztywnej
TD.U.180	dobierać rodzaje gipsu protetycznego do wykonania modeli do szyn, protez pooperacyjnych i epitez twarzy
TD.U.182	wykonywać modele do wykonania różnego rodzaju szyn i epitez twarzy
TD.U.191	wykonywać protezę nosa i ucha
TD.U.194	oceniać poprawność doboru materiałów do danej technologii wykonania szyn, protez pooperacyjnych i epitez twarzy
TD.U.197	modelować protezę ucha i nosa w wosku
TD.U.198	wykonywać epitezy twarzy z wykorzystaniem materiałów i technologii wskazanych w zleceniu lekarza lub innej osoby na podstawie posiadanych kwalifikacji
TD.U.201	dobierać metody wykonania napraw protez ruchomych w zależności od rodzaju uszkodzenia
TD.U.202	wykonywać naprawy uszkodzonych uzupełnień protetycznych, w tym złamań i dostawienia klamry

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	
W2	

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	
U2	

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	
K2	

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
	Moduł propedeutyka protetyki	
W1- Wykład 1-2	Temat: Materiały do wykonywania łyżek indywidualnych. Analiza podłoża protetycznego. Procedura wykonania łyżki indywidualnej z kompozytu światłoutwardzalnego oraz szelaku.	TD.W.84, TD.W.86
W2- Wykład 3	Temat: Wzorniki zwarciove na płycie sztywnej. Materiały do wykonywania wzorników zwarciowych. Kryteria poprawności wykonania wzorników zwarciowych, postępowanie kliniczne.	TD.W.91
W3- Wykład 4	Temat: Technologie i etapy kliniczne i laboratoryjne wykonania napraw protez ruchomych. Wyciski do napraw, modele robocze, techniki wykonywania napraw protez ruchomych.	TD.W.182, TD.W.183
W4 - Wykład 5 - 8	Temat: Epitezy – rodzaje epitez, materiały do ich wykonywania. Sposoby wykonania różnego rodzaju epitez.	TD.W.167
S1-Seminarium 1-2	Temat: Epitezy nosa i ucha. Procedura wykonania epitezy ucha i nosa.	TD.W.167
S2-Seminarium 3-4	Temat: Protezy całkowite. Postępowanie kliniczne przy wykonywaniu uzupełnień ruchomych - metody pobierania wycisków, łyżki indywidualne, wycisk czynnościowy, ustalenie centralnego zwarcia, ocena próbných protez, wskazania po oddaniu gotowych uzupełnień.	TD.W.84, TD.W.86, TD.W.91
C1- Ćwiczenie 1-9	Temat: Protezy całkowite. Pobranie wycisku, odlanie i obcięcie modeli, wykonanie łyżki indywidualnej z polimeru utwardzanego światłem, wykonanie wzorników zwarciowych na płycie szelakowej.	TD.U.48, TD.U.72, TD.U.73
C2- Ćwiczenie 10-27	Temat: Epitezy. Protezy nosa i ucha. Wymodelowanie z wosku protezy nosa i ucha. Wykonanie protezy ucha z silikonu.	TD.U.180, TD.U.182 TD.U.191, TD.U.194 TD.U.197, TD.U.198
C3- Ćwiczenie 28 - 31	Temat: Naprawa uzupełnień protetycznych wykonanych z PMMA. Metody, materiały, wyciski i modele robocze.	TD.U.201, TD.U.202
C4- Ćwiczenie 32 - 33	Zaliczenie	TD.W.84, TD.W.86, TD.W.91, TD.W.167, TD.W.182, TD.W.183
	Moduł protetyka	
W1- Wykład 1-2	Temat: Wstęp do protetyki stomatologicznej. Planowanie leczenia i przygotowanie do leczenia protetycznego. Protetyka jako dziedzina stomatologii. Cele i funkcje protetyki stomatologicznej. Zakres oraz topografia pola protetycznego. Rodzaje klasyfikacji i oznaczenia braków w uzębieniu. Podstawy planowania w leczeniu protetycznym. Możliwości zastosowania określonych rodzajów uzupełnień protetycznych w poszczególnych klasach w klasyfikacji Galasińskiej-Landsbergerowej. Zakres zabiegów w ramach przygotowania	TD.W.26, TD.W.27, TD.W.61, TD.W.62

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	zachowawczego, chirurgicznego, periodontologicznego i ortodontycznego przed rozpoczęciem leczenia protetycznego.	
W2- Wykład 3-4	Temat: Protezy ruchome osiadające. Budowa i elementy składowe protez ruchomych osiadających. Wskazania i przeciwwskazania do wykonania protez ruchomych osiadających oraz ich wady i zalety. Omówienie etapów wykonawstwa klinicznego i laboratoryjnego. Charakterystyka protez natychmiastowych, wczesnych i nakładkowych. Ocena prawidłowości wykonania protez. Błędy w planowaniu i wykonawstwie protez osiadających prowadzące do ich uszkodzeń oraz możliwości naprawy. Zasady użytkowania i higieny protez.	TD.W.33, TD.W.45, TD.W.87, TD.W.92, TD.W.93, TD.W.98, TD.W.179
W3- Wykład 5-6	Temat: Protezy ruchome nieosiadające. Budowa i elementy składowe protez ruchomych nieosiadających. Wskazania i przeciwwskazania do wykonania protez nieosiadających oraz ich wady i zalety. Omówienie etapów wykonawstwa klinicznego i laboratoryjnego. Charakterystyka szynoprotez, protez szkieletowych z nakładami oraz częściowych protez overdenture. Błędy w planowaniu i wykonawstwie protez nieosiadających prowadzące do ich uszkodzeń oraz możliwości naprawy. Zasady użytkowania i higieny protez	TD.W.33, TD.W.45, TD.W.87, TD.W.102, TD.W.103, TD.W.179
W4- Wykład 7-8	Temat: Protezy stałe jednoczłonowe. Definicja i podziały protez stałych według różnych kryteriów, w tym materiałowym i technologicznym. Protezy stałe jednoczłonowe – definicja, rodzaje, wskazania i przeciwwskazania do wykonania. Etapy postępowania klinicznego (opracowanie filarów i metody wyciskowe) oraz laboratoryjnego. Ocena poprawności wykonania protez stałych jednoczłonowych. Zasady higieny protez stałych jednoczłonowych.	TD.W.116, TD.W.123, TD.W.128, TD.W. 129
W5- Wykład 9-10	Temat: Protezy stałe wieloczłonowe. Protezy stałe wieloczłonowe – definicja, rodzaje, wskazania i przeciwwskazania do wykonania. Etapy postępowania klinicznego (opracowanie filarów i metody wyciskowe) i laboratoryjnego. Biomechanika przęseł mostów. Zasady projektowania mostów jednobrzeżnych. Ocena poprawności wykonania protez stałych wieloczłonowych. Zasady higieny protez stałych wieloczłonowych. Rodzaje uszkodzeń uzupełnień stałych, ich przyczyny i możliwości naprawy.	TD.W.116, TD.W.118 TD.W.119, TD.W.123, TD.W.126, TD.W. 129
Moduł stomatologia zintegrowana		
W1- Wykład 1-2	Temat: Etiologia próchnicy. Rola drobnoustrojów. Znaczenie diety. Inne czynniki przyczynowe. Postacie próchnicy.	TD.W.31, TD.W.32
W2- Wykład 3-4	Temat: Etiologia chorób dziąseł i przyzębia. Rola biofilmu i higieny jamy ustnej.	TD.W.31, TD.W.32
S1-Seminarium 1-2	Temat: Stany chorobowe tkanek zmineralizowanych zębów. Próchnica, ubytki niepróchnicowego pochodzenia- erozja, atrycja, abfrakcja. Najczęściej występujące choroby błony śluzowej jamy ustnej i tkanek przyzębia	TD.U.28

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Współczesne postępowanie laboratoryjne w protetyce stomatologicznej. red. Spiechowicz E. i wsp. PZWL. Warszawa. 1980
2. Protetyka Stomatologiczna dla Techników Dentystycznych. Mierzińska-Nastalska E, Kochanek-Leśniewska A. (red.). PZWL. Warszawa. 2017
3. Ruchome protezy częściowe. McGivney GP, Carr AB. Czelej. Lublin. 2002
4. Protezy szkieletowe. Budkiewicz A. PZWL. Warszawa. 1997
5. Protetyka stomatologiczna. Spiechowicz E. PZWL. Warszawa. 1997
6. Protezy stałe. Shillingburg HT, Hobo S, Whitsett LD. PZWL. Warszawa. 1994
7. Kariologia Próchnica zębów. pod red. Heidemann D. Urban & Partner. 2001

8. Periodontologia w zarysie. pod red. Górka R. Oficyna Wydawnicza WUM. Warszawa. 2014
Uzupełniająca
1. Choroby błony śluzowej jamy ustnej i przyzębia. Jańczuk Z, Banach J. PZWL.2013

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
Moduł propedeutika protetyki		
TD.W.84, TD.W.86, TD.W.91, TD.W.167, TD.W.182, TD.W.183,	Zaliczenie modułu na podstawie obecności i czynnego udziału w wykładach. W przypadku nieobecności na wykładzie - przedstawienie pracy pisemnej na temat zawarty w wykładzie, w zakresie ustalonym z wykładowcą. Kolokwium pisemne, 5 pytań otwartych	Obecność na wykładach i seminariach. Osiągnięcie oczekiwanych efektów kształcenia na poziomie co najmniej 60%
TD.U.48, TD.U.72, TD.U.73 TD.U.180, TD.U.182 TD.U.191, TD.U.194 TD.U.197, TD.U.198, TD.U.201, TD.U.202	Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych	Pozytywna ocena każdego wykonanego zadania
Moduł protetyka		
TD.W.26, TD.W.27, TD.W.33, TD.W.45, TD.W.61, TD.W.62 TD.W.87, TD.W.92, TD.W.93, TD.W.98, TD.W.102, TD.W.103, TD.W.116, TD.W.118 TD.W.119, TD.W.123, TD.W.126, TD.W.128, TD.W. 129, TD.W.179	Zaliczenie modułu na podstawie obecności i czynnego udziału w wykładach. W przypadku nieobecności na wykładzie - przedstawienie pracy pisemnej na temat zawarty w wykładzie, w zakresie ustalonym z wykładowcą.	Obecność na każdym wykładzie
Moduł stomatologia zintegrowana		
TD.W.31, TD.W.32, TD.U.28	Zaliczenie modułu na podstawie obecności i czynnego udziału w seminarium i wykładach. W przypadku nieobecności na zajęciach - przedstawienie pracy pisemnej na temat i w zakresie ustalonym z osobą prowadzącą.	Obecność na wszystkich zajęciach

9. INFORMACJE DODATKOWE
Egzamin testowy - 40 pytań testowych jednokrotnego wyboru. Egzamin odbywa się w sesji zimowej na sali komputerowej w Centrum Dydaktycznym WUM. Skala ocen: 2 (< 65%), 3 (66 – 72%), 3,5 (73 -79%), 4 (80-86%), 4,5 (87-93%) i 5 (94-100%) Opiekun dydaktyczny przedmiotu w Zakładzie Propedeutyki i Profilaktyki Stomatologicznej: dr n. med. Krzysztof Wilk, kwilk@wum.edu.pl Zaliczenie przedmiotu: średnia ważona ocen z części praktycznej (ważność 40%) oraz teoretycznej (ważność 60 %). Student może mieć 1 nieobecność w ramach zajęć w Zakładzie Propedeutyki i Profilaktyki Stomatologicznej pod warunkiem zaliczenia wszystkich zaplanowanych zadań w kolejnym tygodniu zajęć lub może się zgłosić do prowadzącego zajęcia w godzinach jego dyżuru. W uzasadnionej sytuacji student może się spóźnić na zajęcia do 15 minut.

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Na zajęciach nie wolno używać telefonów komórkowych lub innych urządzeń elektronicznych, student na salę ćwiczeniową może wnieść tylko rzeczy dopuszczone przez prowadzącego.

Student na sali ćwiczeniowej musi mieć fartuch, jednorazowe rękawiczki, maskę chirurgiczną, upięte włosy lub czepek oraz zmienione obuwie. Strona internetowa Zakładu Propedeutyki i Profilaktyki Stomatologicznej: <https://propedeutika-stomatologiczna.wum.edu.pl>

Opiekun dydaktyczny przedmiotu w Katedrze Protetyki Stomatologicznej: dr n. med. Anna Kochanek-Leśniewska,
akochanek@wum.edu.pl

Wymagana obecność na każdym wykładzie. W przypadku nieobecności konieczność przedstawienia pracy pisemnej na temat zawarty w wykładzie, w zakresie ustalonym z wykładowcą.

Opiekun dydaktyczny przedmiotu w Zakładzie Stomatologii Zintegrowanej: prof. dr hab. n. med. Izabela Strużycka,
istruzycka@wum.edu.pl

Wymagana obecność na wszystkich zajęciach. W przypadku nieobecności konieczność przedstawienia pracy pisemnej na temat i w zakresie ustalonym z osobą prowadzącą zajęcia.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich